

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาศาภาพการปฏิบัติงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
ต่อนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในครั้งนี้ผู้วิจัย
ได้ดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จากโรงเรียน 319 แห่ง รวมทั้งสิ้น 3,941 คน

1.1 ผู้บริหาร จำนวน 319 คน ได้แก่

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 253 คน

1.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 66 คน

1.2 ครู จำนวน 3,622 คน ได้แก่

1.2.1 ครูสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 2,142 คน

1.2.2 ครูสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 1,480 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา (Stratified
Random Sampling) กำหนดขนาดโดยการเปิดตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and
Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้นจำนวน 524 คน จากนั้นจึงเทียบสัดส่วนตามขนาด

สถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร จำนวน 175 คน ครูจำนวน 349 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. จำแนกประชากรตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา
2. เปิดตารางเครื่องชี้และเมอร์แกน จากจำนวนรวมของประชากรแต่ละสถานภาพของแต่ละอำเภอ
3. เทียบสัดส่วนเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามขนาดสถานศึกษาตามสัดส่วนในข้อ 2
4. สุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร ครู

อำเภอ	ผู้บริหาร				ครู				รวม	
	ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่		ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง		
วาปี	57	31	22	12	628	60	392	37	1,099	140
ปทุม										
บรบือ	59	32	15	8	470	45	432	42	976	127
พยัคฆ	45	25	13	7	338	33	330	32	726	97
ภูมิพิสัย										
นาเชือก	41	23	8	4	308	30	175	17	532	74
นาคน	29	16	5	3	207	20	101	10	342	49
ยางสี	22	12	3	2	191	18	50	5	266	37
สุราช										
รวม	253	139	66	36	2,142	206	1,480	143	3,941	524

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด จำนวน 1 ฉบับประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อนักเรียนในสถานศึกษา หลักสูตรขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
3. สร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุม กรอบแนวคิดเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อนักเรียนในสถานศึกษา
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องตลอดจนลักษณะของการใช้ภาษา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

5.1 นายวิระ รัชามิตร วุฒิ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวังยางวิทยาคาร สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
ตรวจสอบด้านโครงสร้างและเนื้อหา

5.2 นายรัตนะ บุตรสุรินทร์ วุฒิ กศ.ม. (วิจัยการศึกษา) ศึกษาพิเศษ
เชี่ยวชาญสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตรวจสอบเครื่องมือและสถิติที่ใช้ใน
การวิจัย

5.3 นางคาริณญา บุญพรมมา วุฒิ ค.ม (การบริหารการศึกษา) ครูชำนาญการ
โรงเรียนบ้านเม่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตรวจสอบด้าน
ความเหมาะสมของการใช้ภาษาในการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยจะเสนอแบบประเมิน ดัง
ตัวอย่าง

คำชี้แจง การให้คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ +1 เห็นด้วย -1 ไม่เห็นด้วย 0 ไม่ออก
ความคิดเห็น

ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ

6. นำแบบสอบถามจำนวน 36 ข้อ มาหาค่าเฉลี่ยกว่าครึ่งที่ปรับปรุงและเมื่อ
ผู้เชี่ยวชาญเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าแบบสอบถามที่ระบุไว้ใช้ได้ทุกข้อหรือมีบางข้อใช้ไม่ได้ก็
ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 40 คน

8. นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความ
เชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

9. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
ต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้มีหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด
2. ได้นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง
3. นัดหมายวันที่จะมาขอรับแบบสอบถามคืน
4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จนครบทุกฉบับตามที่นำแบบสอบถามไปแจก

5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้จัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูลและแยกหมวดหมู่ตามตัวแปรที่ศึกษานำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป
2. แบบสอบถามตอนที่ 1 จำแนกกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและครูของตามขนาดสถานศึกษา หากความถี่คิดเป็นร้อยละ นำเสนอในรูปตารางแบบสอบถามตอนที่ 2 ตรวจสอบและให้คะแนนเป็นรายชื่อตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับปฏิบัติ	คะแนน
ระดับมากที่สุด	5
ระดับมาก	4
ระดับปานกลาง	3
ระดับน้อย	2
ระดับน้อยที่สุด	1

4. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการปฏิบัติงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารครู และขนาดสถานศึกษา แล้วหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. นำคะแนนแต่ละข้อมาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	ระดับมาก
2.51 – 3.50	ระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	ระดับน้อย
1.00 – 1.50	ระดับน้อยที่สุด

6. เปรียบเทียบระดับสภาพการปฏิบัติงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยใช้สถิติ t - test (Independent Sample) นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

7. นำข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดมาวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอในรูปตารางแสดงความถี่

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum$	แทน	ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของ 2 กลุ่มตัวอย่าง
	$\overline{X}_1, \overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่ม ที่ 2 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY